

Informace o kontrolách podle zákona č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií, provedených Českou inspekcí životního prostředí ve spolupráci s ostatními orgány státní správy a kontrolními orgány v roce 2003

V roce 2003 probíhaly kontroly podle zákona č. 353/1999 Sb. již po třetí. V roce 2003 provedla ČIŽP celkem 129 kontrol, z toho 25 kontrol mimo plán kontrol u provozovatelů zařazených a nezařazených pod agendu zákona č. 353/1999 Sb. - tyto kontroly ověřily správnost nezařazení, 2 zařazení provozovatelé byly na základě těchto kontrol a nového oznámení vyřazeni.

Podle plánu kontrol na rok 2003 bylo provedeno 104 kontrol provozovatelů, z toho 35 kontrol u provozovatelů zařazených do skupiny A a 69 kontrol u provozovatelů zařazených do skupiny B. Při těchto kontrolách bylo z evidence vyřazeno celkem 5 provozovatelů (nadále nespádají pod zákon č. 353/1999 Sb. – 3 ze skupiny A a 2 ze skupiny B). Tyto kontroly byly provedeny jako společné s ostatními orgány státní správy. Stav zařazených subjektů k 31. 12. 2003 je uveden v přehledech v následujících tabulkách (dle krajů, povodí řek, odvětví výrobní činnosti). V roce 2003 bylo nově zařazeno 12 provozovatelů (5 do skupiny A; 7 do skupiny B).

Tabulka č. 1: Rozložení subjektů spadajících do agendy zákona č. 353/1999 Sb. podle krajského členění – stav k 31. 12. 2003:

Kraj	Skupina A	Skupina B	Celkem A + B	Vyřazené 2003	Nově zařazené 2003
Praha	3	2	5	-	-
Středočeský	6	21	27	1	4
Jihočeský	5	2	7	1	-
Plzeňský	5	1	6	-	-
Karlovarský	2	2	4	-	-
Ústecký	12	8	20	1	1
Liberecký	4	3	7	1	3
Hradecký	1	1	2	-	-
Pardubický	5	5	10	-	1
Vysočina	3	5	8	-	-
Jihomoravský	5	8	13	-	-
Zlínský	9	3	12	2	2
Olomoucký	1	5	6	-	1
Moravskoslezský	12	10	22	1	-
Celkem	77	72	149	7	12

Tabulka č. 2: Rozložení subjektů spadajících do agendy zákona č. 353/1999 Sb. podle územního plánu – stav k 31. 12. 2003:

Průmyslová zóna		Obytná zóna		Lesy		Zemědělská plocha	
A	B	A	B	A	B	A	B
74	65	3	4	-	2	-	1

Z hlediska územního plánu 7 (4,7 %) areálů leží v obytné zóně (např. zásobníky propan-butanu u hotelů, chlór ve vodárnách). Je však třeba mít na zřeteli, že v řadě případů hranice průmyslové a obytné zóny jsou přímo na hranici průmyslových areálů a v těchto případech zóny havarijního plánování výrazně přesahují do obytné zóny, a to se všemi riziky, která pro obyvatele z toho vyplývají.

Tabulka č. 3a: Rozložení subjektů spadajících do agendy zákona č. 353/1999 Sb. podle povodí řek – stav k 31. 12. 2003:

Povodí řeky	Skupina A	Skupina B	Celkem
Labe-povodí	44	49	93
Labe	9	18	27
Labe-Berounka	4	3	7
Labe-Bílina	4	5	9
Labe-Cidlina	-	1	1
Labe-Chrudimka	2	-	2
Labe-Jizera	2	2	4
Labe-Lužnice	2	1	3
Labe-Mrlina	1	-	1
Labe-Ohře	4	2	6
Labe-Otava	1	-	1
Labe-Ploučnice	2	-	2
Labe-Sázava	4	4	8
Labe-Vltava	9	13	22
Morava-povodí	20	12	32
Morava	7	2	9
Morava-Bečva	8	1	9
Morava-Dyje	1	4	5
Morava-Mostěnka	-	1	1
Morava-Svratka	4	4	8
Nisa	1	-	1
Odra-povodí	12	10	22
Odra	7	7	14
Odra-Lučina	-	1	1
Odra-Opava	2	-	2
Odra-Ostravice	2	-	2
Odra-Olše	1	2	3
Smědá	-	1	1

Tabulka č. 3b: Rozložení subjektů spadajících do agendy zákona č. 353/1999 Sb. v hraničních profilech řek s předpokladem ovlivnění hraničního profilu (dle údajů bezpečnostní dokumentace) – stav k 31. 12. 2003:

Povodí řeky	Skupina A	Skupina B	Celkem
Labe	2	1	3
Morava	2	-	3

Tabulka č. 4: Struktura odvětví subjektů zařazených do agendy zákona č. 353/1999 Sb. – stav k 31. 12. 2003

OKEČ	Odvětví	A	B	celkem
102000	zpracování uhlí	-	1	1
159200	výroba etylalkoholu kvašením	2	-	2
159600	výroba piva	1	-	1
205100	impregnace dřeva	1	-	1
210100	výroba papíru a celulózy	2	-	2
230000	koksování	-	2	2
232000	rafinérské zpracování ropy	-	3	3
240000	výroba chemických výrobků	6	11	17
241100	výroba technických plynů	15	4	19
241300	výroba anorganických chemických látek	1	1	2
241400	výroba kyseliny akrylové a AD	-	1	1
241600	výroba plastů v primární formě	-	1	1
241700	výroba syntetického kaučuku	-	1	1
243000	výroba barev	1	-	1
244100	výroba léčiv	2	-	2
245000	výroba kosmetiky, saponátů	3	1	4
246100	výroba výbušnin	-	1	1
247000	výroba viskosového vlákna	1	-	1
250000	výroba pryžových a plastových výrobků	4	1	5
261300	výroba dutého skla	2	1	3
261310	výroba ozdobného skla a bižuterie	1	2	3
261320	výroba křišťálového skla	-	3	3
271000	výroba železa a oceli	1	2	3
272000	výroba ocelových trubek	1	-	1
273400	tažení drátu	1	-	1
287100	výroba kovových nádrží	1	-	1
296000	výroba zbraní a munice	4	1	5
297100	výroba chladniček	1	-	1
314000	výroba akumulátorů	1	-	1
320000	výroba televizních obrazovek	2	-	2
321000	výroba elektrotechnických součástek	2	-	2
361000	výroba nábytku	1	-	1
400000	energetika	2	3	5
402000	výroba plynu, distribuce plyných paliv	1	8	9
410020	výroba a rozvod pitné vody	1	1	2
500000	prodej pohonných hmot	1	-	1
602000	doprava chemických látek	-	4	4
603000	potrubní doprava	2	3	5
631200	skladování chemikálií	5	2	7
631200	skladování paliv	5	8	13
631200	skladování ropy	-	1	1
631200	skladování plyných paliv	1	1	2
631200	skladování výbušnin	2	4	6

V kontrolních skupinách u 104 kontrol subjektů zařazených do plánu kontrol byli zastoupeni zástupci orgánů státní správy a kontrolních orgánů (ČIŽP: 104 – 100 %, KÚ - krajské úřady a magistráty: 94 – 90,4 %, Inspektoráty bezpečnosti práce (IBP): 91 – 87,5 %, hasičský záchranný sbor (HZS): 90 – 86,5 %, krajský hygienik (KHS): 81 – 77,9 %, Obvodní báňský úřad Příbram (OBÚ): 5 – 4,8 % - pouze v případech působnosti (výbušniny), kde není působnost IBP a městský úřad: 1 – 1,0 %.

Spolupráci jednotlivých orgánů na integrovaných kontrolách lze hodnotit kladně, bez větších problémů, rovněž tak vzájemnou spolupráci orgánů státní správy a kontrolovaných subjektů. Některé krajské úřady byly do kontrolní činnosti zapojeny již v roce 2001, tak i v roce 2002 (v době kompetencí bývalých okresních úřadů).

Tabulka č. 5 Zastoupení orgánů státní správy na kontrolách (104) podle plánu kontrol v roce 2003:

Složení kontrolní skupiny	Počet kontrol
ČIŽP	3
ČIŽP, KÚ	4
ČIŽP, IBP, HZS	5
ČIŽP, IBP, HZS, KHS	2
KÚ, ČIŽP, IBP	2
KÚ, ČIŽP, HZS	1
KÚ, ČIŽP, IBP, HZS	8
KÚ, ČIŽP, IBP, HZS, KHS	71
KÚ, MěÚ, ČIŽP, IBP, HZS, KHS	1
KÚ, ČIŽP, IBP, KHS	2
KÚ, ČIŽP, OBÚ, HZS, KHS	2
KÚ, ČIŽP, OBÚ, KHS	3

V průběhu kontrol byli 3 provozovatelé z evidence vyřazeni, další 4 byli vyřazeni na základě aktualizace oznámení.. Kontroly byly zaměřeny na dodržování legislativy na úseku kompetencí jednotlivých členů kontrolních skupin v částech provozů, které byly namátkou vybrány, jakož i na kontrolu vnitřních havarijních plánů, povodňových plánů, včetně poskytování údajů pro vnější havarijní plány u subjektů skupiny B, odstranění nedostatků zjištěných v předchozích kontrolách a v případech schválené bezpečnostní dokumentace i na její dodržování, případně plnění podmínek uložených při schválení bezpečnostní dokumentace. V 11 případech (10,6 %) bylo uloženo aktualizovat oznámení o zařazení (údaje o množství a klasifikaci vybraných nebezpečných chemických látek).

Při kontrolách byly u 53 kontrolovaných subjektů (51,0 %) zjištěny nedostatky na úseku ochrany životního prostředí – např. chybějící havarijní plány, nedostatky ve vodohospodářském zabezpečení technologických zařízení, nedostatky v povodňových plánech; u 73 subjektů (70,2 %) byly zjištěny nedostatky v oblasti působnosti ostatních orgánů státní správy (např. na úseku bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení, ochrany zdraví, požární ochrany). U 51 (49 %) kontrolovaných subjektů byly nedostatky jak na úseku ochrany životního prostředí, tak i na úseku kompetencí ostatních orgánů státní správy. Tyto nedostatky byly v řadě případů odstraněny v průběhu kontroly, případně byly řešeny v rámci působnosti příslušného orgánu. V obou oblastech se jedná o nárůst zjištěných nedostatků oproti roku 2002.

V roce 2002 došlo ke dvěma závažným haváriím, které neovlivnily životní prostředí, v jednom případě došlo k úmrtí (provoz výroba třaskavé rtuti ve společnosti Sellier & Bellot, a. s. Na základě této události byl provoz definitivně odstaven a výroba nebude obnovena, tím je zcela vyloučena možnost opakování havárie.

V následující tabulce jsou uvedeny základní informace o těchto haváriích.

Tabulka č. 6: Závažné havárie v roce 2003

Datum	Subjekt	Havárie	Následek – naplněná kritéria pro ohlášení závažné havárie
13. 1. 2003	Sellier & Bellot, a.s	výbuch při čerpání jímky u objektu výroby třaskavé rtuti	• umrtí
28. 2. 2003	BP Česká republika, v.o.s – tankoviště a plnárna Dýšina	výbuch unikajícího plynu - PB	• zranění

Tabulka č. 7: Přehled o stavu Stav schvalování a projednávání bezpečnostní dokumentace podle zákona č. 353/1999 Sb., pojištění k 31. 12. 2003:

Provozovatel	Skupina	Bezpečnostní dokumentace	Pojištění
Sellier & Bellot, a. s., Vlašim – výrobní závod	A	2002	ano
Sellier & Bellot, a. s., Vlašim - sklad P 100 Šebíř,	B	2002	ano
Sellier & Bellot, a. s., Vlašim - sklad P 200 Šebíř	B	2002	ano
Sellier & Bellot, a. s., Vlašim - sklad Obora	B	2002	ano
BorsodChem MCHZ, s. r. o., Ostrava	B	2002	ano
Procter & Gamble – Rakona, a. s., Rakovník	B	2002	ano
Česká rafinérská, a.s., Kralupy nad Vltavou	B	2002	ano
MG Odra Gas, s.r.o., kyslíkárna Vratimov	A	2003	ano
EURO – Šarm, s.r.o., Slatiňany	A	2003	ano
CONTA, s.r.o., Podbořany	A	2003	ano
MG Odra Gas, s.r.o., acetyléna, areál NH	A	2003	
ČEPRO, a.s., Třemošná	A	2003	ano
Česká správa letišť, s.p., Praha	A	2003	ano
COLORLAK, a.s., Staré Město	A	2003	ano
ZEVETA Bojkovice, a.s. I	A	2003	ano
ZEVETA Bojkovice, a.s. II	A	2003	ano
ENERGOAQUA, s.r.o., Rožnov pod Radhoštěm	A	2003	
ČEPRO, a.s., Střelice	B	2003	ano
ČEPRO, a.s., Šlapanov	B	2003	ano
ČEPRO, a.s., Cerekvice nad Bystřicí	B	2003	ano
ČEPRO, a.s., Loukov	B	2003	ano
ČEPRO, a.s., Mstětice	B	2003	
BOHEMIA GAS, s.r.o., Havlíčkův Brod	B	2003	ano
SPOLANA, a.s., Neratovice	B	2003	
Air Products, s.r.o., Litvínov	B	2003	ano
KAUČUK, a.s., Litvínov	B	2003	ano

V roce 2002 byla schválena bezpečnostní dokumentace 6 provozovatelům. Ke dni 31. 12. 2003 byla bezpečnostní dokumentace schválena 26 provozovatelům (17,5 %), z toho 11 provozovatelů zařazených do skupiny A (14,3 %) a 15 provozovatelů zařazených do skupiny B (20,8 %). V procesu schvalování bezpečnostní dokumentace došlo k určitému zpoždění především z důvodu podcenění časové náročnosti zpracování dokumentace, změnou kompetencí (převod kompetencí z okresních na krajské úřady) a v neposlední řadě i z nedostatečného přístupu ze strany provozovatelů a zpracovatelů bezpečnostní dokumentace.

**Rozložení subjektů spadajících do agendy zákona č. 353/1999 Sb.
podle krajského členění - stav k 31.12.2002**

